

Dosarul nr. 3ra-341/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: N. Șova)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Mihaila, V. Sîrbu, A. Minciuna)

ÎNCHEIERE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Crioledimus”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Crioledimus” împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Biroul Vamal Centru, a fost casată hotărârea din 03 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La data de 09 martie 2017 reclamanta SRL „Crioledimus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău (în prezent Biroul Vamal Centru) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 15 ianuarie 2017, la Biroul Vamal Chișinău 2 (PVI, Cricova) de către brokerul vamal BRK26201 a fost depusă în numele declarantului SRL „Crioledimus” declarația vamală nr. 2080 I 383, la importul fructelor citrice proaspete – „Kaki în stare proaspătă, soi: Rojo brillante, categoria 2: calibrul-Kaki”, cu valoarea anunțată de declarant în baza metodei „1” – metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, prezentând în acest sens în conformitate cu pct. 29 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, toate actele necesare de însoțire a mărfii, și anume: contractul de vânzare-cumpărare din 01 decembrie 2016 încheiat cu compania Fruits Cagil, S.L.U., Spania; certificatul de conformitate; CMR; comanda-contract de prestare a serviciilor de transport nr. dd din 10 ianuarie 2017; declarația vamală de export; declarația despre intenția de

import a mărfurilor supuse controlului fitosanitar; factura nr. F2017-4 din 10 ianuarie 2017; declarația în detaliu, inclusiv explicațiile de rigoare. Informația prezentată este veridică, fiind astfel respectate prevederile art. 11 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997.

A susținut că, chiar dacă a respectat exigențele impuse de legislația în vigoare referitor la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, prezentând în acest sens toate actele necesare, la data de 16 ianuarie 2017 Biroul Vamal Centru a emis actul de inspecție, prin care a stabilit că în rezultatul controlului documentar, datele din actele prezentate de către brokerul vamal BRK26201 în numele declarantului SRL „Crioledimus” sunt contradictorii și există discrepanță între prețul declarat și valoarea mărfurilor identice importate, majorând valoarea în vamă, cu stabilirea încasării suplimentare de la SRL „Crioledimus” a plăților vamale în sumă de 19389 de lei prin aplicarea directă a metodei de rezervă, fără a prezenta probe întru motivarea necesității aplicării acestei metode.

A afirmat că, prin aceste acțiuni organul vamal a încălcat prevederile art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, potrivit căreia principala metodă dintre cele specificate la alin. (1) este metoda determinării în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metode succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit. d) și e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului.

A specificat că, actul de inspecție a Biroului Vamal Centru din 16 ianuarie 2017 este neîntemeiat, incert și neunivoc, iar acțiunile organului vamal netransparente.

A subliniat că, la data de 23 ianuarie 2017 a depus contestație la Biroul Vamal Centru, solicitând anularea actului de inspecție din 16 ianuarie 2017 emis la declarația vamală nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2017, cu restituirea surplusului taxelor vamale încasate ilegal în sumă de 19389 de lei.

A notat că, prin răspunsul Serviciului Vamal din 21 februarie 2017, contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

A solicitat recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Biroului Vamal Centru privind majorarea valorii în vamă a mărfii importate referitor la declarația vamală nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2017, anularea actului de inspecție din 16 ianuarie 2017 emis la declarația vamală nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2016, obligarea Biroului Vamal Centru să modifice declarația vamală nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2015 conform valorii declarate inițial, cu încasarea din contul Biroului Vamal Centru în beneficiul său a sumei de 19839 de lei, ce constituie surplusul taxelor vamale încasate ilegal.

La data de 09 martie 2017 SRL „Crioledimus” a mai depus o cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 22 ianuarie 2017, la Biroul Vamal Chișinău 2 (PVI, Cricova) de către brokerul vamal BRK26201 a fost depusă în numele declarantului SRL „Crioledimus” declarația vamală nr. 2080 I 942, la importul fructelor citrice proaspete – „Kaki în stare proaspătă, soi: Rojo brillante, categoria 2: calibrul-Kaki”, cu valoarea anunțată de declarant în baza metodei „1” – metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, prezentând în acest sens în conformitate cu pct. 29 din Regulamentul privind modul de

declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, toate actele necesare de însoțire a mărfii, și anume: contractul de vânzare-cumpărare din 01 decembrie 2016 încheiat cu compania Fruits Cagil, S.L.U., Spania; certificatul de conformitate; CMR; comanda-contract de prestare a serviciilor de transport nr. dd din 10 ianuarie 2017; declarația vamală de export; declarația despre intenția de import a mărfurilor supuse controlului fitosanitar; factura nr. F2017-7 din 17 ianuarie 2017; declarația în detaliu, inclusiv explicațiile de rigoare. Informația prezentată este veridică, fiind astfel respectate prevederile art. 11 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997.

A precizat că, deși a respectat exigențele impuse de legislația în vigoare referitor la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, prezentând în acest sens toate actele necesare, la data de 23 ianuarie 2017 Biroul Vamal Centru, a emis actul de inspecție, prin care a stabilit că în rezultatul controlului documentar, datele din actele prezentate de către brokerul vamal BRK26201 în numele declarantului SRL „Crioledimus” sunt contradictorii și există discrepanță între prețul declarat și valoarea mărfurilor identice importate, majorând valoarea în vamă, cu stabilirea încasării suplimentare de la SRL „Crioledimus” a plăților vamale în sumă de 15922 de lei prin aplicarea directă a metodei de rezervă, fără a prezenta probe întru motivarea necesității aplicării acestei metode.

A punctat că, prin aceste acțiuni autoritatea vamală a încălcat prevederile art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, potrivit căreia principala metodă dintre cele specificate la alin. (1) este metoda determinării în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metode succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit. d) și e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului.

A relevat că, actul de inspecție a Biroului Vamal Centru din 23 ianuarie 2017 este neîntemeiat, incert și neunivoc, iar acțiunile organului vamal netransparente.

A relatat că, la data de 30 ianuarie 2017 a depus contestație la Biroul Vamal Centru, solicitând anularea actului de inspecție din 23 ianuarie 2017 emis la declarația vamală nr. 2080 I 942 din 22 ianuarie 2017, cu restituirea surplusului taxelor vamale încasate ilegal în sumă de 15922 de lei.

A elucidat că, prin răspunsul Serviciului Vamal din 24 februarie 2017, contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

A solicitat recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Biroului Vamal Centru privind majorarea valorii în vamă a mărfii importate referitor la declarația vamală nr. 2080 I 942 din 22 ianuarie 2017, anularea actului de inspecție din 23 ianuarie 2017 emis la declarația vamală nr. 2080 I 942 din 22 ianuarie 2016, obligarea Biroului Vamal Centru să modifice declarația vamală nr. 2080 I 942 din 23 ianuarie 2015 conform valorii declarate inițial, cu încasarea din contul Biroului Vamal Centru în beneficiul său a sumei de 15922 de lei, ce constituie surplusul taxelor vamale încasate ilegal.

Prin încheierea din 06 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, au fost conexeate într-un singur proces civil, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Crioledimus” împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Biroului Vamal Centru privind majorarea valorii în vamă a mărfii

importate referitor la declarația vamală nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2017, anularea actului de inspecție din 16 ianuarie 2017 emis la declarația vamală nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2016, obligarea Biroului Vamal Centru să modifice declarația vamală nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2015 conform valorii declarate inițial, cu încasarea din contul Biroului Vamal Centru în beneficiul său a sumei de 19839 de lei, ce constituie surplusul taxelor vamale încasate ilegal, cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată de pusă de SRL „Crioledimus” împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la recunoașterea drept ilegale acțiunile Biroului Vamal Centru privind majorarea valorii în vamă a mărfii importate referitor la declarația vamală nr. 2080 I 942 din 22 ianuarie 2017, anularea actului de inspecție din 23 ianuarie 2017 emis la declarația vamală nr. 2080 I 942 din 22 ianuarie 2016, obligarea Biroului Vamal Centru să modifice declarația vamală nr. 2080 I 942 din 23 ianuarie 2015 conform valorii declarate inițial, cu încasarea din contul Biroului Vamal Centru în beneficiul său a sumei de 15922 de lei, ce constituie surplusul taxelor vamale încasate ilegal.

Prin hotărârea din 03 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, au fost admise integral acțiunile depuse de SRL „Crioledimus”, au fost recunoscute ca fiind ilegalele acțiunile Biroului Vamal Centru privind majorarea valorii în vamă a mărfurilor devămate în baza declarației vamale nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2016 și nr. 2080 I 942 din 22 ianuarie 2016, a fost anulat actul de inspecție din 16 ianuarie 2017 emis la declarația vamală nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2016 și actul de inspecție din 23 ianuarie 2017 emis la declarația vamală nr. 2080 I 942 din 22 ianuarie 2016, cu obligarea Biroului Vamal Centru să modifice declarațiile vamale nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2017 și nr. 2080 I 942 din 22 ianuarie 2016 conform valorii declarate inițial, precum și a fost încasat din contul Biroului Vamal Centru în beneficiul SRL „Crioledimus” sumele de 19839 de lei și 15922 de lei, ce constituie surplusul taxelor vamale. Totodată, a fost obligat Biroul Vamal Centru să aplice metoda „1” de calcul a valorii în vamă pentru mărfurile importate în baza declarațiilor vamale nr. 2080 I 383 din 15 ianuarie 2017 și nr. 2080 I 942 din 22 ianuarie 2016.

Prin decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Biroul Vamal Centru, a fost casată hotărârea din 03 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre prin care acțiunile depuse de SRL „Crioledimus”, au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SRL „Crioledimus” și a fost casată integral decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei civile spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Biroul Vamal Centru, a fost casată hotărârea din 03 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre prin care acțiunile depuse de SRL „Crioledimus”, au fost respinse ca neîntemeiate.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, calcularea valorii în vamă a mărfurilor în baza metodei nr. 6, s-a datorat faptului că, deși provizoriu intimatul SRL „Crioledimus”, a acceptat valoarea stabilită în baza metodei nr. 6, acesta urma să prezinte actele suplimentare ce ar putea determina valoarea finală în baza metodei nr. 1, însă asemenea acțiuni nu au fost realizate.

La data de 24 ianuarie 2019, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Crioledimus”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji a declarat recurs împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia și casarea integrală a deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel a interpretat greșit prevederile art. 179 alin. (1) Cod vamal și art. 8 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la tariful vamal din 20 noiembrie 1997, or pct. 33 a Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, la care de asemenea instanța de apel a făcut referire, prevede că, dacă valoarea în vamă declarată corespunde dispozițiilor de aplicare a metodei alese de declarant, organul vamal acceptă valoarea și metoda declarată.

A afirmat că, instanța de apel a invocat faptul că SRL „Crioledimus” la vămuirea mărfii importate a prezentat documentele ce confirmă valoarea declarată în vamă cu aplicarea metodei nr. 1 de determinare a valorii în vamă, prin urmare ultima a concluzionat de fapt că declarantul a respectat legea și cerințele autorității vamale.

A specificat că, deși prin actul de inspecție, organul vamal a mai solicitat acte suplimentare, pe parcursul cercetării judecătorești în instanța de fond s-a constatat că Biroul Vamal Centru a solicitat acte imposibil de prezentat, cum ar fi certificatul de calitate a mărfii, care nu se eliberează de Uniunea Europeană, precum și acordul dintre vânzător și cumpărător, care de fapt a fost prezentat și anume contractul de vânzare – cumpărare. Cu referire la oferta de preț, instanța de apel greșit a indicat că nu a fost prezentată.

A subliniat că, chiar dacă instanța de apel a făcut trimitere, inclusiv la pct. 34 din hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, precum și la mai multe puncte din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, totodată indicând că a fost informată prin înmânarea actului de inspecție despre faptul neacceptării metodei de tranzacție și în calitate de declarant SRL „Crioledimus” a acceptat valoarea provizorie, a evitat să indice că declarantul a declarat marfa prin altă metodă nu din dorință proprie, ci ca rezultat al înmânării actului de inspecție emis ilegal, în lipsa motivelor reale, fapt stabilit de către instanța de fond, care la 03 octombrie 2017 examinând obiectiv cererea de chemare în judecată a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată.

A precizat că, în rezultatul unor interpretări greșite, instanța de apel a apreciat critic concluzia instanței de fond cu privire la faptul că prin aplicarea metodei de rezervă pîrîtul a impus o majorare semnificativă, or în situația în care declarantul nu se conforma cerințelor autorității vamale voalate în actul de inspecție prin fraze de genul: „sunteți în drept”, declarantul oricum nu mai putea rămîne la metoda tranzacție.

A elucidat că, din documentele prezentate, valoare în vamă a mărfurilor a putut fi determinată, neexistând careva dubii privind veridicitatea valorii declarate, ori de către declarant au fost prezentate facturile la export cu indicarea prețului mărfii, ofertele de preț săptămânale, iar discrepanța indicată în actul de inspecție, a fost creată de autoritatea vamală, atunci când de fiecare dată în privința acestui agent constatatator nu a admis metoda de tranzacție, impunând declarantul să aleagă o altă metodă și invocînd ulterior în cadrul examinării cererii de chemare în judecată, că a fost dorința a însăși declarantului să majoreze valoarea în vamă a mărfurilor, pentru că declarantul i-și dorește de fiecare dată să achite taxe vamale mai mari.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă

legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 28 noiembrie 2018, iar recurenta a declarat recurs la data de 24 ianuarie 2019.

Astfel, recursul, declarat la data de 24 ianuarie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de SRL „Crioledimus”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SRL „Crioledimus”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Crioledimus”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Crioledimus”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru